

Да се оценат дејноста и делото на Александар Македонски воопшто не е лесно, зашто неговата севкупност се протега речиси на сите домени на животот: од културата и науката, урбанизацијата и планската колонизација, економијата, воените техники и стратегии до државотворното дело кое останало незавршено.

Александар го вознемирувал следниот ден, следната победа, освојувањето на светот... Немирот за освојување го довеле и до Индија. Него не го привлекувало богатството, туку огромната желба да дојде до океанот, на крајот, на другата страна од светот, да ги обедини народите.

НЕПОБЕДЛИВИОТ МАКЕДОНСКИ КРАЛ И БОГ

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Македонскиот крал Александар Македонски, освојувач на Персиската империја и еден од најголемите војсководители, бил роден во македонскиот древен град Пела (денес с. Постол), на 22 јули 356 година, во македонско царско семејство, како четврто дете на царот Филип II, од неговата трета жена Марија (Олимпија), принцеза од Епир. За потеклото на момчето од Пела било запишано дека е боженствено, преку мајка му Олимпија посветена на небесни обреди, тој потекнувал од Ахил, син на Зевс, а по татко му Филип II тој се поврзувал со Херакле, исто така, син на Зевс.

Според забележаното во историјата, врз Александар влијаеле и воспитувачите, меѓу кои најмногу Аристотел, кој му открил дека Македонија гледа кон исток, односно кон сонцето, а Македонија се наоѓа во самиот центар на земјата. Му го открил местото на папокот на светот. Во битката кај Херонеја таткото и синот заедно се бореле, при што Александар по втор пат го спасил Филип. По убиството на неговиот татко, на 20-годишна возраст Александар бил прогласен за крал на Македонија.

Александар бил обременет со размислувањата за следниот ден, го вознеми-

рувала следната победа, освојувањето на светот. Верувал во пророштвата. Немирот за освојување го довеле дури до Индија. Него не го привлекувало богатството, туку огромната желба да дојде до океанот, на крајот, на другата страна од светот, за да ги обедини народите.

По средувањето на односите со соседите околу Македонија го организирал и го спровел походот против Персиското кралство, без да доживее ниту еден неуспех или катастрофа. Уште додека бил жив бил наречен аникетос - непобедлив, а во римско време Александар Македонски го добил и епитетот Магнум - Велики. Владеел само дванаесет години и осум месеци, од тоа осум ипол години бил надвор од Македонија, при што поминал 18.000 км.

Делото на Александар Македонски, односно неговиот поход на исток, до Индија, ги фасцинирало луѓето од античко време па сè до денес. Многумина сонувале за неговата слава (дури и византискиот цар Јулијан Отпадник, 361-363); тој бил пример за имитирање (царот Трајан планирал поход до Индија, а М. Аурелиј Антонин Каракала сонувал да го освои целиот Исток, во 215 година војувал во Месопотамија) и до денешни

дни останал репер за мерење на успехот (Цезар на негови години бил сосема непознат, а Наполеон бил на почетокот на кариерата).

Кога се зборува за Александар Македонски обично се опишува неговиот поход на исток до најситни детали, но речиси никогаш не се спомнуваат причините за овој потфат. Имено, целта на походот не била никакво освојување на територии, како што може да се помисли на прв поглед, туку тој имал цел да го реши прашањето за превласт во Медитеранот меѓу Македонија и Персија. Треба да се истакне дека походот на Александар имал творечки, а не разурнувачки карактер, што е вообичаено за потфати од ваков вид. Александар откривал, градел, создавал нова култура, и што е најважно нови односи меѓу народите, засновани врз неговите сфаќања за еднаквост меѓу луѓето и врз неговиот космополитизам.

Неговиот сон за единство на сите народи не се остварил, бидејќи ненадејно умрел во 323 година во Вавилон. Причините за неговата смрт сè уште не се разјаснети, но се претпоставува дека бил отруен. Но, сепак со неговите 33 години живот тој оставил длабоки траги во историјата на човековата цивилизација.